

KIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Mindenszentek napja

November elseje mindenszentek ünnepe, november másodika a halottak napja a keresztény világban. Ezek jelenkori tények. Ugyanakkor, ha nem is köztudott, de tény hogy a IV. században mindenszentek ünnepét a pünkösöd utáni első vasárnap ülték meg, az ortodox keresztény egyház ma is akkor tartja. A nyugati keresztény egyházban november 1-re IV. Gergely pápa döntése értelmében került eme ünnep kijelölése. Általános szokás, hogy mindenszentek napján rendbe tesszük, és virággal díszítjük a sírokat, majd elsején gyertyát gyújtunk halottaink lelkiüdvéért.

Fotó: Fuhl Imre

A gyertya fénye, mint azt gyerekkorunkban szüleink, nagyszüleinktől hallottuk, az örök világosságot jelképezi. November 2. halottak napja, viszont jóval későbbi eredetű. Olvashatjuk, hogy ezen ünnepet Szent Odiló clunyi apát néhány évszázaddal később vezette be. Emléknapként a dunyi apátság alá tartozó bencés rendi házakban. Csak további évszázadokkal később a XIV. század

elejétől vette át az egész katolikus egyház.

Halottak napja, mindenszentek, vagy halloween? Erről röviden csak annyit, hogy halloween a pogányság és a kereszténység életfelfogás különbözőségét mutatja a két ünnep eltérő szemlélete. Mi keresztények csendesen elmélkedünk és emlékezünk szeretteinkre, mellőzve az okkult kapcsolatkeresést az elhunytakkal, és tabuként gondolunk a halálra. Ezzel szemben a halloween követők, az emlékezés mellett a halál témával is közvetlenebbek, hiszen hiedelmeik miatt elkerülhetetlenül szembe néznek a szellemek jelenlétével, és gondoskodnak is róluk.

Fotó: F R

Habár halloween eredete sötét ókori rítusokhoz is kapcsolódik, nem igazán van, aki azt ünnepelné. Leszámítva az okkultistákat, sátánistákat, akik kisajátítják maguk számára az eredeti keresztény ünnepet!

Mindenszentek napján mi helybeliek is kimentünk a temetőbe gyertyát, gyújtottunk szeretteink végső nyughelyénél és rájuk

emlékeztünk, mert „Seckich sveti” Mindenszentek és a „Mrtvich den” Halottak napjának ünnepe volt. Közösségünk kultikus helye a templomunk körüli temető, mely ma már igen ritkaság. Büszkék lehetünk rá, hiszen elődeink a pálos templom sírkertjében alusszák végső álmukat. Ahová a halottaikhoz kijárók közül is már egyre kevesebben tudják, kik is voltak azok a pálosok. Az egyetlen magyar alapítású rendből, mely a középkori Magyarországon igen nagy jelentőséggel bírt, annyira, hogy kolostoraik behálózták az egész történelmi Nagy Magyarországot.

Ebből a nemzetközileg is elismert rendből a megcsonkított Magyarországon már csak tizenöt fehér ruhás szerzetesünk működik.

Gyökereink a föld alatt vannak.

Akiket szeretünk, s már sírban nyugszanak, igazi nyughelyük a szívünkben marad. Bárhogy múlnak az évek, a lélek nem feled, mert összeköt minket az örök szeretet.

F R

Polgármesteri tájékoztató

Kedves Falubeliek!

A Kormány által kihirdetett rendkívüli helyzet miatt az alábbi három dologról szeretném a lakosságot tájékoztatni:

- Az Idősek napi vacsora és műsor az idén nem lesz megtartva, a legveszélyeztetettebb korosztály védelme érdekében.
- Elmarad a Mikulás ünnepség is, mert a Főtéren lehetetlen lenne a másfél méteres távolságot

megtartani/megtartatni és nem akarjuk az óvodás és iskolás gyermeket veszélyeztetni.

A november 10-én 18:00 órára meghirdetett közmeghallgatás elmarad viszont az első adandó pillanatban mindenképpen szeretnék megtartani.

Tóth Attila
polgármester

Mindenszentek, halottak napja Emlékezés Pilisszentlászlón

A Polgárőrség a Pilisszentlászlói temető és környékét idén visszatérően ellenőrizte, mint ahogy tette ezt az elmúlt években is. Sok európai országban, így Magyarországon is az

emberek ilyenkor általában meglátogatják és rendbe teszik elhunyt hozzátartozóik sírját. Gyertyákat, mécseseket gyújtanak és virágot visznek emlékezőként. Mindenszentek ünnepe a

katolikus keresztény egyház saját ünnepe, a katolikus egyházban az összes üdvözült lélek emléknapja, míg a protestáns vallásban emlékezés a halottakra. Gergely pápa volt az, aki ünneppé tette a mindenszentek ünnepét.

Pilisszentlászlói polgárőrök szolgálati feladatuk ellátása mellett a Fő téri Iskolánál levő I-II világháborús halottak emlékművénél, és

Pilisszentlászló temetőben Kiss László hősi halott tűzoltó sírhelyénél egy-egy gyertyát gyújtottak és koszorút helyeztek el.

Csendesen méltóképpen zajlott a megemlékezés szeretteinkre.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó egyesület

Missziós Kereszt

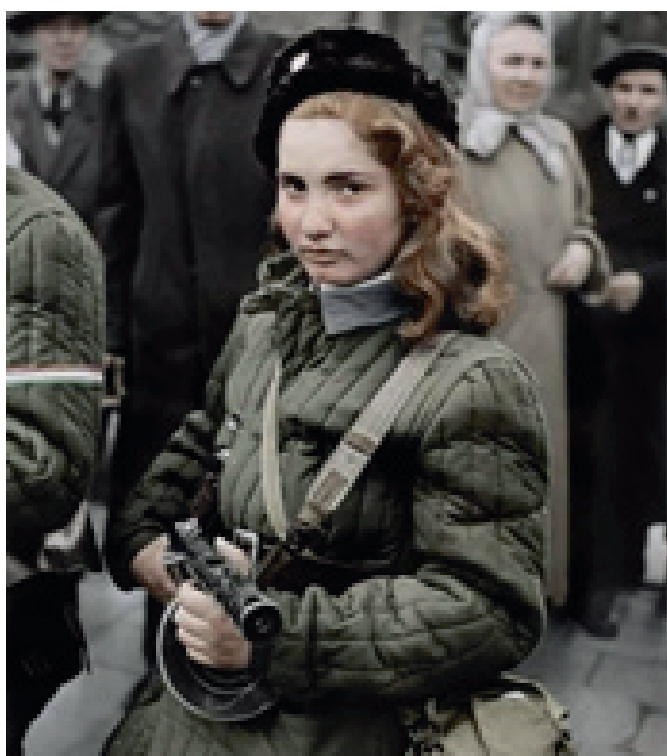

A MISSZIÓS KERESZT AZ 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (Budapest 2020. szeptember 13-20) szimbóluma. Ozsvári csabaötvösművész (1963-2099) alkotása. A 2007-ben készült tölgyfakereszt közel három méter magas, bronz borításokkal díszített. Leveles indás mintázatában naz ősi magyar életfamtívum jelenik meg, a páva szimbólum megjelenítésével pedig ókeresztény stílusjegyeket is visel. A kereszt egyben ereklyetartó is. 17 Boldoggá avatott és 13 szent ereklyéi vannak elhelyezve rajta.

Sajnos csak néhány napig volt templomunkban a Tibor atya közreműködésével templomunkban felállított missziós kereszt.

F R

Dicsőség a hősöknek!

Szeles Erika Kornélia 1941. január 6-án született Budapesten. Mikor a forradalom kitört, a szakácsnővendék lány lecserélte kötényét pufajkára s beállt a felkelők csoportjába. Megtanulta a géppisztolyt használni, mert harcolni akart. Aztán október legvégén találkozott a dán fotóriporterrel Vagn Hansennel, aki meggyőzte, hogy álljon neki modellt képeihez. A dánon kívül, ugyanazon a napon még jó néhány fotós készített Erikáról felvételt. Mindenkit letaglózott a szép és komoly tekintetű lány a romok közepén, aki harcos amazonként küzdött a felszabadulásért. A fotók elkészülte után Erikát barátai meggyőzték, hogy túl fiatal még ahhoz, hogy egy ilyen forradalomban harcosként vegyen részt, ezért beállt a Vöröskereszthez nővérnek.

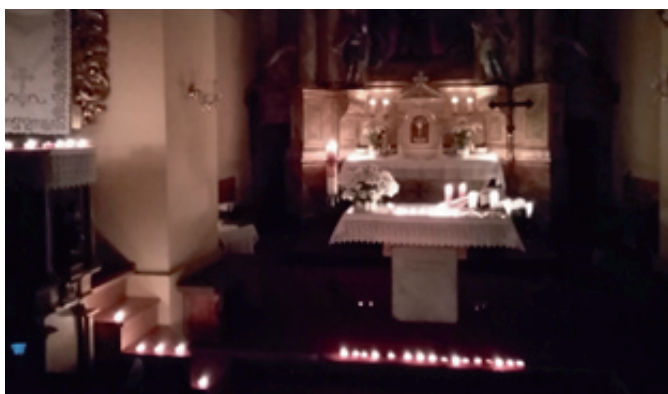
1956 november 8-án egy barátjával otthona pincéjében szedték össze a lőszerket, mikor az

anyja rájuk nyitott, s zokogva könyörgött lányának ne menjen harcolni, de Erika azt mondta mennie kell segítenie a forradalomban megsérült katonáknak. Ezzel elindult barátjával otthonról, s a Blaha Lujza tér környékén egy társához rohant, aki ott feküdt a téren sebesülten. Miközben lehajolt bajtársához, nyakon találta egy szovjet géppisztolyból származó lövedék. Erika azonnal

meghalt, ott a helyszínen. Anyja kétségbeesetten kereste őt egész Budapesten. Csak néhány nap után merték neki megmondani Erika barátai, hogy lánya meghalt. Szeles Erika 1956 november 8-án mindössze 15 éves volt. Zsolt Grinyi által, Kosznovszki József barátomtól kaptam a fenti anyagot.

F R

Szentmise

Tibor atyánk, előzetes információit követően csodálatos díszbe öltözött templomunkban tartotta meg példaértékűen a halottak napi szent misét, szeretett elődjeinkért. Így a pálosrendi templomunk villanyvilágítását kikapcsolva, igen romantikus környezetben, a mindenki által hozott gyertyák fényénél, adózhattunk tisztelettel, halottainknak. Isten áldja, és tartsa meg sokáig közöttünk Tibor atyát!

F R

Amíg emlékezünk rájuk, addig köztünk vannak

A bal oldali képen balról – jobbra: Dombai István, Franyó Ferenc, Vanyák Tibor, Kosznovszki Lajos, Vanyák Gábor, Dombai Zoltán és Dombai Imre.

A jobb oldalin szintén Dombai Imre, Mosolygó Sándor, Dombai István és Hornyák József.

Kádár és Czinege

A Juszt László által leírt „Egy házavató” már az esemény utáni napokban, az egész országban közismertté vált. Szájhagyomány útján (pletyka). Kádárról köztudott volt a mértékletessége. Ami néha rengetegbe került. Mindenhová vonaton szeretett elutazni. A baj az volt, hogy a MÁV vezetői ilyenkor „minden vonatot” félre állítottak az útvonalán. Gyerekkoromban a ráckevei rendőr mesélte viszont el édesapámnak a következő történetet A Duna parton meglátott egy pecást-Mögé érve rászólt: - Fa..ikám van engedélyed? Amikor megfordult, akkor látta, hogy Czinege az. - Én be...rtam mesélte a rendőr. – Czinege elvtárs XY (?) őrmester kérek engedélyt távozni!

- Az engedélyt nem adom meg – válaszolta Czinege! Estig ott kellett maradnia sztorizgatni a magyar néphadsereg vezérkari főnökével. Miközben, mint utólag kiderült teljesen alaptalanul majdnem be.... t- Úgy kellett lazán jópofizgatni mintha a pecás a haverja lett volna a Nefelejts utcából. Még az x-dik sör után is. Ezután sem, előléptetést sem lefokozást nem kapott. Arról, hogy volt e kapás, fogás, leakadás nem mesélt a rendőr, mert a történet szempontjából nem volt jelentősége. Spiccesen ért haza.

Losonci Miklós,
mérnök-tanár

É B R E S Z T Ó

Kérem a nagyra becsült író Urat, hogy szenteljen helyet írásomnak a következő megjelenő újságjában.

Tisztelt falubeli lakótársak!

Kicsiny falunk háborítatlan életét is a vírusok időszaka megterheli. Ebben az időszakban még inkább összefogás szükséges, hiszen akiknek kijut belőlük nemcsak fizikai, hanem lelkileg is megnehezíti mindennapjait. Miért többes számban írok? Vírusok mindenhol jelen vannak, hol újonnan, hol régóta.

Most tekintsünk el a szószerintségtől. Vannak emberek, akik felérnek az ilyen parazitákkal, ezek az úgynevezett ellenlábas emberek, akik mindent megtesznek, azért, hogy másokat a sárba tiporjanak.

Hosszú ideje, hogy egy személy, aki nem részese már a falunk közösségének, hiszen elköltözött, mindent megtesz azért, hogy másoknak valamilyen hátrányt okozzon. Mondjuk, ha valaki tenni akar településünk fejlődéséért, vagy hasznos dolgot tesz, azt támadja és szipolyozza. Úgymond élősködik, pont, mint egy vírus. Vegyük ide példaként az idei év elején megjelenő pékárusunkat, akit kis híján megfenyegetett, hogy miért árul a főtéren, olyan

helyen, amely közterületnek számít, vagy egykori focicsapatunkat, érő támadásokat, vagy akár a bármelyik ciklus polgármestereinek szánó lejárato felszólalásokat, amelyek frissülő epizódjait megtekinthetjük néhány belső facebook csoportban. Sajnos sokan nem mernek tenni az egykori polgármester csaplóros ellen, mivel azt gondolják túl sokféle „elér a keze”. Pedig nagyon nem így van, mint azt biztosan hallottuk a legutóbbi iskolában tartott rendezvényen is volt egy Bátor Botond, aki ha nem is felfedve magát, de kinyilvánította véleményét cikkem főszereplőjének. Ettől hősünk persze újra erőre kapott és baráti körében (Kozel, Draher), szemében az alkohol mámorától izzó fényben újra gyártott egy beadványt, melyben elégtételt próbál(t) venni az őt ért gyermekét bántásáért.

Mint azt említettem csaplórosunknak volt ideje, amikor lehetett volna bizonyítani rátermettségét polgármesternek, azonban ez elmúlt. Nem hiába indul újra és újra, akár tözsgyökeres falubéli, nem engedték, hogy hatalomra kerüljön és a gesztenyefák árnyékában nyáron újra dicső módon, elfoglalja trónját, majd ott mutogassa a királyi vadászterületen elejtett „ingyen” trófeáit. Az idő telik, a választások közelednek újra, lehet gyártani a kampányszövegeket, meg összeállítani egy új

bemutakozást a helyiújságba, azonban felesleges erőlködések. Egyszer volt Budán kutyavásár! Számos, de számos dolgot sorolhatnék még ide, hogy kicsit talán észhez kapjon emberként, azonban nem teszem. Ehelyett várom, hogy újra

lecsapjon és támadjon. Ez a rövid cikk amolyan recept, hogy betegeink erőre kapjanak a sok gyöttrődéstől.

Barátsággal, üdvözléssel:
Lakóközösségünk egy tagja

Hozzászólás

A gazdátlan csordához

Felnőttkorom elején egy féltonna feletti bika majdnem megölt. A szentendrei tehenészet legelőjén gombászkodtam. Egy bika lassan elindult felém. Erre én is lassan hátrálni kezdtem egy villanyoszlop felé. Ügetésbe, majd vágtaiba lendült. Én pedig fel a beton villanyoszlopra. Jó sokáig döfködte a menedéken, mire egérutat adott. Ellenkező tapasztalatom is van. Bölcsödés koromtól minden nyáron Mátraszentlászlón nyaraltunk. Ami az ország legmagasabban fekvő faluja. 820 m-en fekszik. Egy karikás ostoros csordás hajtotta keresztül a marhákat reggel és este a helység egyetlen utcáján. Az ürüléküktől az egész falunak fantasztikus rétilata lett. Mezei

virágszőnyeg illata. Minden vonulást végignéztünk. Akárcsak a szintén karikás ostoros kanász által ki és hazahajtott községi kondáét. A település összes libája portánként külön-külön legelészet a Piskés-tető irányába. Naplementéig felfelé sétáltak. Utána szárnyra kaptak, és úgy repültek haza, hogy csak kerülgettek minket, de egy centit sem emelkedtek miattunk magasabbra a gyerekek fejmagasságánál. Viszont ott tanultam meg azt a találós kérdést, hogy: - mi az abszolút biztos? - Az, hogy a tehénlepény lapjára esik. (A kenyér meg a zsíros oldalára. Murphy I. sz.)

Losonci Miklós

Ki uralkodott 1141 – 1162- ig?

II. Géza

II. István gyermektelenül halt meg és a trónt unokatestvérének Bélának hagyta. Annak öt utódja volt. Fiának,

Lászlónak Ráma fejedelemségét adományozta.

Királyi utódjául elsőszülött fiát, Gézát jelölte. Géza nagykorúságáig édesanyja Ilona és testvére Béla a későbbi nádor uralkodott.

II. Géza rossz körülmények

között jutott hatalomra. Magyar királyok hadjárataikkal Bizáncot, Velencét, a cseh Premysleket, és a lengyel Piasztovokat

ellenségükké tették. A királyi trónra leginkább még mindig Kálmán házasságon kívüli fia Borisz kíváncszott. Az jelentős létszámú katonaságot toborzott össze.

Német és osztrák zsoldosokat és segítségnek a cseh Vladiszlav és a bajor II. Henrich fejedelmeket hívta. Bevette Pozsony várát. II. Géza onnét eltávolította.

Azután ellentétbe keveredett a Rurikovcokkal. A kijevi nagyfejedelem Izjaslav oldalán volt a suzdalski fejedelem ellen. Ezzel célja a vladimíri és halicsi fejedelemségek leverése és vazallusként Magyarországhoz való csatolása volt.

Oroszok ellen hat hadjáratot vezetett, de különösebb siker nélkül.

A kelet elleni támadások Magyarország katonai erejét kimerítették. Ezt a helyzetet a bizánci II. Emánuel császár kihasználta, és megszállta Zemon erődjét. Borisz fejedelem bizánci segítséggel ismét

Temest támadta meg ahol elesett. Hosszú háború nélküli, időszak következett. A bizánci oldalra mentek át sokan II. Géza rokonai közül (László és István testvérek Béla nádor) és II. Mánuellel rokoni kapcsolatba kerültek. Bizánc ezzel Magyarország belügyeibe II. Géza halála után is jogot formált.

Hogyan verbuváltak?

A majdnem szüntelen háborús hadjáratai a magyar királyoknak megkívánták a katonai csapatok utánpótlását, feltöltését. Leírását annak, hogyan történt ez, Otto bajor püspök, aki a második keresztes hadjáratl a Duna mentén érkezett országunkba hagyta ránk:

„Amikor az uralkodó össze akarja hívni a katonaságot, mindegyik a felszerelésével ellenkezés nélkül a gyülekező helyre elmegy. Földművelők, akik településeken laknak, (küldenek) kilencen tizediket, vagy heten nyolcadikat, esetenként kevesebbet, ahogy a szükség kívánja a harcba indulók létszámát. A többiek otthon maradnak dolgozni a mezőkön. Azok, akik tagjai a katonai csapatoknak otthon csak nagyon ritkán maradnak. A királyi vonalban nagyon sok az idegen. Főuraknak nevezik magukat, és ők képezik az uralkodó testőrségét”.

Hogyan uralkodtak?

Azt is megtudjuk Ottó püspöktől: „Egyes főurak, magukkal hordják a székeiket, összejönnek, a királyi udvarba nem hanyagolják el megbeszélését az országos feladatoknak...Annyira alá vannak

rendelve az uralkodónak, hogy egyik sem meri megzavarni beszéd közben, de még titkos suttogással sem ellenkezni. Amennyiben a főispánok vagy főurak közül kis dologban, vagy ha abból igazságtalan rágalmazás lenne valamelyik börtönőr az udvar megbízásából

letartóztatja, hívja a kíséretet, vasra vereti börtönbe elkíséri, és ott különböző szerszámokkal kínzásnak veti alá.”

II. Géza és korának dátumai

- II. Géza 1130-ban született.
- Magyarország királyának 11. évesen koronázták.
- 1146-ban Borisz fejedelem zsoldosait kizavarta.
- 1147 – 1149. történt a második keresztes hadjárat Jeruzsálembe és országunk területén is áthaladt. Némely résztvevőt, kereskedőt, mesterembert Flamandiából és Porynából a király mint vendégeket (kolonistát) a Szepességbe, Selmecebánya környékére, de a Szerémségbe, és Erdélybe is.
- 1148 – 1152. II. Géza hadjáratot vezetett az orosz fejedelemségek ellen.
- 1152-ben II. Emánuel bizánci császár hatalmába kerítette Zemont, és kitört a harc Bizánc és Magyarország között. A harcban Borisz fejedelem is elesett.
- Magyarország déli részén a harcok 1156-ban fegyverszünet aláírásával véget értek, de az ellentétek folytatódtak.
- II. Géza 1162. március 31. meghalt. A székesfehérvári bazilikába temették.

Szabadon egy kóbor kutya

2020-11-02-án szolgálatteljesítés során bejelentés érkezett, hogy a Béke utca végén egy kis testű kutya előző estétől zavargatja az ott lakókat, mindenhova bemegy. Azonnal a szolgálatban lévő polgárőr ment ki a helyszínre. ahol a kutya a Béke utca végén lévő egyik udvarba ment be. Értesítette lett az önkormányzat, aki szólt a gyepmesternek. Az ott lakók elmondták, hogy korábban marhákat hajtott, illetve az egyik udvaron tyúkokat.

A Városgazdálkodási gyepmester, Szentendréről hamar kiért, szakszerűen befogta és behelyezte a gépkocsiba a kutyát, majd a gyepmesteri telepre elvitte. Az önkormányzatnak vissza lett jelezve az intézkedésről. A kutya tulajdonosát nem sikerült az intézkedés során megállapítani.

Pilisszentlászló, 2020-11-02
Pilisszentlászló Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó egyesület

Az életet adó erdő

Erdei melléktermékek

Régebben csak a melléktermékekből sok család megélt, vagy egészítette ki jövedelmét. Számos ilyen mellékterméket adott az erdő szinte minden évszakban.

Hosszú lenne az összest felsorolni.

Rőzsészedés

Rőzsészedés alatt az idősebb fákról lehullott, vagy a hosszú fakampó (klyuka) segítségével letört ágak összegyűjtése értendő.

Ezt a tevékenységet annakidején a jobb indulatú erdészek engedték, hiszen ezzel kárt nem tettek az erdőben.

Ezt a ténykedést az asszonyok gyerekek végezték, így szereznén be a téli tüzelőt, illetve a főzéshez, az étel melegítéshez szükséges fát, amit kötéllal, vagy gurnival (snyórka) hátukhoz kötve haza hordtak. A múlt század hatvanas éveiben is sokan még így biztosítottuk a család, fa szükségletét. Ezt a fát otthon a farámás fűrésszel felvágtuk majd száraz helyre, általában a ház végén lévő féltetős fészerbe rakosgattuk.

Később a rend és törvényességi szempontokból az illetékes, helyben lakó erdésznél jegyet kellett váltani batyunként 3 forint volt a befizetés.

Általában humánusak voltak az erdészek, így hallgatólagos beleegyezésükkel akár egész nap hordhattuk haza az előtte való napokban összegyűjtött száraz gallyakat.

A jobb érzésű erdészek mikor megláttak nem bántottak, inkább mosolyogva elfordultak, „szemethúnytak”.

Sajnos azonban akadt közöttük „öntudatos”, vagy inkább gonoszlelkű, aki gúnyt űzött személyiségünkől és a szépen összerakott ágakat

barbár módon szétrugdalta.

Olyan eset is számtalanszor előfordult, hogy a hátunkhoz kötözött rőzsze súlyától előre görnyedve bandukoltunk libasorban egymás után, ilyenkor kilesett minket, majd kéjes vigyorral az arcán, éles késével elvagdalta a rőzsét tartó, köteleinket.

Sajnos olyan is előfordult a huszadik század második felében, hogy gyereket, asszonyt nem kímélve még tettelegesen is bántalmazta.

Ekkora már hálaistennek, kevés ilyen durva lelkületű erdész szolgált erdeinkben.

A hazahozott rőzsén kívül többen eladásra is gyűjtöttek. Ezeket, a gallyakat faindával csomókba kötözték. A csomók, vagy kévék a gallyak vastagságának függvényében 8-21 darabból álltak össze hosszúságuk kb. 1 méter volt.

Mikor összegyűlt egy lovas kocsira való kb. 100-120 darab, akkor befizették a szükséges összeget, és így hivatalosan vihették Szentendrére és környékére eladni.

Sok munkával járt, de mivel ennél a munkánál a gyerekek és asszonyok is tudtak segíteni, mégis megérte.

Mohaszédés

Ez a tevékenység talán nem járt olyan nehéz fizikai munkával, mint a rőzsészedés, de sokat kellett gyalogolni árkon, bokron át és hajolgatni, kaparni körömmel, vagy kanállal óvatosan, hogy minél nagyobb darabban lehessen leszedni.

A kicsi apró darabkák kevésbé voltak értékesek.

A leszedett mohát négy sarkán spárgával összekötözött lepedőszerű vászonba (ponyuska), vagy zsákból kialakított tarisznnyába szedtük mely a vállon volt általvetve.

Mikor megtelt kiöntötték a legcélszerűbb helyre és folytatták tovább a szedést. Ez a módszer azonban csak abban a szerencsés helyzetben volt alkalmazható, amikor viszonylag kis területen tudták megszédni a napi mennyiséget. Számos esetben bizony kilométereken át kellett hurcolni a közben megszédett mennyiséget, amivel már érdemes volt hazamenni. Ezzel még nem ért véget a munka. Pálcikákat kellett vágni, majd a leszedett mohát kb. téglá nagyságú csomagokba kötni az alul felül lévő három-három pálcikák közé.

Ez a munkafolyamat igen komoly ügyességet kívánt, hiszen szépen tetszetősen kellett készíteni ezeket a „tég lákat” különben nehezen és kevesebb pénzért lehetett értékesíteni. Mikor elkészült egy „úti csomagra” való mennyiség, hajnalban irány az első buszhoz, mely négy óra tájban indult, azután a HÉV – el majd villamossal a Nagycsarnokba, ahol megpróbálták értékesíteni munkájuk gyümölcsét.

Általában hamar sikerült megegyezni és eladni, főleg amikor megrendelésre vitték.

Előfordult azonban, hogy nem sikerült eladniuk, korán reggel, ilyenkor vagy olcsóbban adták el, vagy következő napig, valamelyik üzlet raktárában tárolták.

A múlt század hatvanas hetvenes éveitől, mikor már könnyebben lehetett gépkocsihoz jutni, vagy inkább volt rá pénz, könnyebbé vált ez a tevékenység.

Könnyebben lehetett elmenni távolabbi vidékekre, például a Mátrába, ami messzebb volt ugyan, de ugyanakkor lényegesen több volt a moha. Ekkor már nem kötözték pálcikák közé téglalakúra.

Az elszámolás egysége súlyra változott.

Kocsival az értékesítés is sokkal könnyebb volt, hiszen a viszonteladó „kofák” kizárásával egyenesen a feldolgozási helyre lehetett szállítani, akár a távolabbi vidéki városokba is.

A moha jelenleg természetvédelmileg védett, szedése tilos, ennek ellenére továbbra is lehet kapni szalma alapanyagú mohával díszített koszorúkat.

Fagyöng

A fagyöngy, élősködő, a fákra ártalmas növény.

Télen, de főleg karácsonykor díszítésnek használják. Több fajtája ismert. Erdeinkben a sárgabogyójú van elterjedve. Leszedése nagyon körülményes, hiszen fel kell mászni a fák tetejére és onnét lefűrészelés, vagy metszés után kötéllel leengedni, majd hazavinni. Fenyőgallyak közé kötni, majd így értékesíteni. Legnagyobb kereslete Karácsony táján van.

Jelenleg is történik leszedése és értékesítése az említett időszakban.

Mivel értékesítési lehetősége rövid ideig tart gyűjtési ideje is két - három hét.

Részletek Falu a hegyek között II. könyvemből.

F R

Jubileum

A szomszédos, szintén szlovák ajkú község Pilisszentkereszt énekara idén ünnepli megalakulásának 55. évfordulóját. Amint az a képen is látható, a számos előkelő díjakat nyert énekkar a többi szlovák nemzetiségi énekkarunkhoz hasonlóan, szintén erősen megfogyatkozott és szinte negyedére csökkent létszámmal tud már csak fellépni.

Pilisszentkereszt Szlovák Önkormányzata, mint a pilisi szlovákságunk vezérhajója, mindent megtesz szlovákságunk minél további fennmaradásáért, énekkarjaink fiatalítását ennek ellenére nem tudja megoldani.

F R

Hozzászólás

Franyó Rudolf: „A híd összeköt” című cikkéhez

Vele ellentétben én nem voltam meghívva a híd átadására. A latin omnia szó jelentése minden. Pl. : omnia kávé – mindent tartalmazó kávé. Omnibusz – mindenkit szállító, vagyis nem magán jármű. A tengersík Párkányból úgy tűnik, mintha Magyarország lenne a hegyek országa és nem

Szlovákia. Az innen látható Gerecse, Visegrádi-hegység és Börzsöny mind a magyar oldalon van. Az esztergomi bazilika is sokkal messzebből, és sokkal nagyobbak látszik a szlovák oldalról, mint tőlünk.

Losonci Miklós

Utcáink

Akár a középkorban, olyan állapotban van néhány utcánk. A lenti képek azonban napjainkban készültek, arról az útszakaszról ahol tán három éve új árkokat is készítettek az út felső oldalán szép mívés átereszekkel biztosítván a telkekre a kocsival való behajtást. Az út már az első telet sem bírta ki. Nagy nehezen kijöttek az építők (egy év múlva) hoztak némi száraz aszfaltot szétszórta, úgy ahogy meghengerelték, de egy telet sem bírt ki. A sok-sok millió forint kifizetése, amint a mellékelt „ábra” is mutatja teljesen felesleges, ezáltal szabályellenes volt. A garanciális munka elnézést a kifejezésért de ugyanolyan értéktelen, minősíthetetlenül szakszerűtlen „gányolás” volt, mint az eredeti!!! Az útmenti árok nem tudja teljesíteni feladatát, hiszen az úttól legalább egy arasznyira magasabban van kialakítva. Ennélfogva a víz, amint az egyértelműen kivehető, a fizikai törvények szerint, a lentebb lévő út közepén hömpölyög. Derék pálosaink, a sok évszázddal ezelőtti

munkaeszközökkel, biztos külön utakat készítettek. Abban az ÁTKOS szocializmust építő társadalomban ilyenért börtön járt a megrendelőtől kezdve a kivitelezőig és az átvevőig, az egész „bagázsna”!

Bátor Botond

Csendélet

A Petőfi Sándor Egészség ház utáni kanyarulatánál, hosszú napokig, hevert ez a háztartási szeméttel megtelített műanyag zsák. Ne akarjuk ezt is a turistákra „kenni”! Ezt bizony közölünk vitte oda valaki. Az, hogy nem fért már bele a szemetes kukájába, nem lehet kifogásként említeni. Erre nincs magyarázat. Azok a szeméttartók, nem háztartási hulladék tárolására lettek kihelyezve, az Önkormányzat által.

Bátor Botond

Zöld hulladék

Van, akitől igen, van, akitől nem. A zöld hulladék elszállításával kapcsolatban, többen jelezték felháborodva, hogy nem vitték el az időben, volt, akitől már napokkal előre kihelyezett gondosan becsomagolt, vagy bezsákolt zöld hulladékot. A hétfői napokon történő

háztartási hulladék elszállítókkal, viszont mindenki meg lehet elégedve! Nagyon sokszor az időjárás viszontagságait is leküzdve igen korrekt munkát végeznek. Továbbra is becsüljük meg őket, mert ők valóban értünk dolgoznak!

F R

Bölcs mondások

- Egy szép arc megöregszik. Egy jó test megváltozik, de egy jó ember, mindig jó ember marad.

- Az öregkor hasonlít a hegymászáshoz; minél magasabbra hágsz, annál fáradtabb vagy nehezen kapsz levegőt. De sokkal jobban átlátod a dolgokat.

- Ajándékozz pénzt, ne kölcsönözz: az ajándékozás csak hálátlanokat szül. A kölcsönzés ellenségeket!

- A statisztika olyan mint a bikini. Az érdeklődést felkelti, de a lényegét eltakarja!

- Ne kérdezz többet, mint amennyi hasznodra válik!

- Mindig tud adni, akinek a szíve szeretettel van tele. - A szeretetnek nem kell teli erszény.

Ez mekkora tanítás!

“Vigyázz magadra, fiam! Tudd, hogy mindenki csak abból adhat, ami neki is van. Boldogságot boldog embertől kaphatsz, boldogtalantól soha. Segíteni az erős képes, a gyenge nem. Tudást az adhat át neked, aki maga is megtanulta és nem csupán hiszi, hogy tudja, hanem be is bizonyította. Célokról az beszélhet, akinek voltak és el is érte azokat, az oda vezető útról pedig az mesélhet neked, aki végig ment rajta.... Tartásra nem taníthat megalkuvó, becsületre pedig nem nevelhet tolvaj. Szorgalmat nem követelhet rajtad rest, helytállást tunya, bátorságot pedig gyáva.

Mert mindenki csak abból adhat, amije van.”

Népi bölcsességekből kigyűjtötte: F R

Hozzászólás Gallai Gergely cikkéhez

Kossuth Lajos anyai ágon felvidéki szász – cipszer volt. Görgei viszont apai ágon volt az. Édesanyja családneve Persian. Ami örményül perzsiait jelent. Szenvedélye a kémia volt. Ezért végezte el a prágai egyetem vegyészmérnöki karát. Ezért nevezte ki Kossuth Görgeit az első osztrákoktól független, magyar löpőgyár vezetőjének, majd tábornoknak, végül fővezérnek. Vesztesként nem diktálhatta a béke feltételeit sem, az oroszoknak sem a

Habsburgoknak. Kossuth mégis „lehazaárulózta”, mert parancsa ellenére nem vonult Aradra, öngyilkos csaták árán, hogy fedezze Kossuth menekülését. Tizennyolc évig klágenfurti belső emigrációba kényszerült. Utána térhetett haza megbélyegzett emberként. Kossuth bűnbakjaként. Mert nem volt hajlandó honvédek tízezreit feláldozni a kilátástalanná vált katonai helyzetben. Ma tiszteljük a realizmusáért, emberiségéért. A

szentendrei altiszti akadémia névadója lett. Hősiességéért is, mert a győri csatában szerzett nyílt fejsérülése ellenére harcolta végig a dicsőséges felvidéki tavaszi hadjáratot. A visegrádi hajóállomás fölötti villájában élt 98 éves koráig.

(Buda visszafoglalását is ő irányította.) Kossuth 92 évesen halt meg az észak-nyugat olaszországi emigrációban.

Losonci Miklós

Hozzászólás Saját hozzászólásomhoz

Görgey csak annyit tehetett, hogy nem a Habsburgok, hanem az oroszok előtt tegye le a fegyvert. Ezt meg is tette, de azok utólag átadták a magyar tiszteket az osztrákoknak. A feltételeket

azonban mindig a győztesek diktálják, sosem a vesztesek.

Losonci Miklós

Elődeink végső nyughelye

Több évtizeden át helyezték a képen látható „régí temetőnek” nevezett, helyre végső nyugalomra elődeinket. A kis temető elnevezést is szoktuk használni, ez a helyesebb elnevezés, hiszen ez a temetkezési helyünk újabb a pálos templomunk körüli temetőkertnél.

Ezzel kapcsolatban községünk Hystoria Parochiae 122. oldalán olvasható Kürthy Dániel plebános (régí írással plebános, és nem plébános) bejegyzése:

Őrök emlékezet okáért

A régi temetőben a temetkezés végképpen beszüntetett, az új felszentelt temetőbe pedig megkezdett.

A régi temetőbe a temetkezés 1888-ik év április 6-án az utolsó halott beletemettetésével egyidejűleg végképpen beszüntetett új temetőbe a temetkezés 1888-ik év április 12-én megkezdett, a megkezdés a

temető éjszak felől kezdődő elején mindjárt a bejárati kapu közelében történt, olly felosztással hogy a temető közepe táján két külön oldalra ofztatván, keleti oldalra a kis halottak temettetnek. Nevezetesen az új temetőbe Franyó Katalin, Franyó Pál, és Franyó Mária 1 ¼ éves leány gyermeke az első halott, ki is április 11-én meghalt, és 12-én mindjárt a temetőben bejárati kapu közelében a keleti oldalra temettetett el, ezen új felszentelt temetőben temetkezés megkezdésének ideje a helybeli plebániai megholtak anyakönyvének 1888-ik év április hó folyamában a 13-ik lapon szinte bejegyeztetett s látható.

Kelt Pilis Szent Lászlón 1888. Április 13-án.

Kürthy Dániel plebános

A fenti régies leírást szó szerint, másoltam ki Kürthy plebános úr szép gyöngybetűs írása alapján. Tehát 1888. április 12. történt az első temetés. Még abban az évben tizenöten követték Katikát. A halotti anyakönyvek alapján 1928. sikerült kigyűjtenem az új temetőbe elhelyezett halottainkat. Az alábbiakban leírom nevek nélkül az évenként elhunytak számát.

1888. = 16. 1889. = 27. 1890. = 13. 1891. = 15.
1892. = 15. 1893. = 18. 1894. = 15.
1895. = 27. 1896. = 20. 1897. = 16. 1898. = 12.
1899. = 19. 1900. = 11. 1901. = 19. 1902. = 11.
1903. = 30. 1904. = 15. 1905. = 34. 1906.
= 21. 1907. = 22. 1908. = 21. 1909. = 19. 1910.
= 12. 1911. = 16. 1912. = 13. 1913. = 26. 1914. =

19. 1915. = 23. 1916. = 19. 1917. = 28. 1918. = 41. 1919. = 6. 1920. = 20. 1921. = 13. 1922. = 18. 1923. = 15. 1924. = 10. 1925. = 12. 1926. = 13. 1927. = 17. 1918. = 11.

Tehát, bármilyen hihetetlen, de 1928-ig, 40 év alatt 758 halottja volt elődeinknek, akik az új temetőbe

leltek végső nyugalmat. 1918 – ban a spanyol nátha miatt volt 41 halottunk. Ekkor betegedett meg Matyasovszky plébánosunk. Az egyházi teendőket, így a temetéseket is a kántortanító végezte.

F R

Tyúkanyó

Öt és fél éve mondta Merkel: hogy nincs felső határa a migrációnak-, Amit mind a mai napig nem vont vissza. Sőt ennek ellenére újraválasztották. A migránsok befogadójának szerepében tetszeleg. Kígyótojásokon kotló tyúkanyó. Mi már ötszáz éve megittuk, de a németek még csak ezután fogják meginni a „fekete levest”. Most ők „fogtak

törököt”. Amíg nem érzik, addig nem értik. Magyarok és lengyelek elítélésével akarják szétverni a visegrádi négyeket. Pedig ők a franciákkal forrtak egységbe. A visegrádi négyek Európa négylovas parádés hintója. Mind a négyen szinkronban haladunk.

Losonci Miklós

Jelenlegi helyzet az üveghulladékkal kapcsolatosan:

Amikor a szelektív hulladékgyűjtésre az önkormányzatnak új szerződéseket kellett kötnie, az a megoldás tűnt a legjobbnak, hogy házhozmenő szolgáltatással váltsuk ki a felszámolt "szelektív szigetet". Mivel annak keretében nem lehetséges az üveghulladék begyűjtése felkerült a két konténer, amibe üveg-szemetet kellett volna gyűjtsünk. Mindenki láthatta, hogy milyen helyzet alakult ki a konténerek körül hétről, hétre, és ami még ennél is rosszabb: a szolgáltató visszajelzése az volt, hogy rendszeresen nem tudták szelektíven kezelni, mert össze-vissza minden egyéb (nem is csak szelektív) szemét került a konténerekbe.

Azon kívül, hogy sem emberi, sem anyagi

erőforrásaink nem teszik lehetővé, hogy napi szinten a konténer körül takarítsunk, vagy felügyeljük, hogy ki, mit helyez a konténerekbe, nem is gondoljuk, hogy mint önkormányzat ez lenne a feladatunk.

Új megoldásokon gondolkodunk, többek között azon is, hogy visszaszervezzük a teljes szelektív-szigetet, de szükségünk van arra, hogy ezt közös ügy és közös felelősségként kezeljük.

Figyelünk és meghalljuk a kritikákat, és nagyon értékeljük, amikor ezzel együtt konkrét segítőkészséget is tapasztalunk.

Köszönettel,

Tótfalusi Anna, képviselő

ui. a testületen belül azt is látjuk, hogy sokkal rendszeresebb, megbízhatóan mindenkihez eljutó kommunikációra van szükség: dolgozunk rajta és köszönjük a türelmet.

Anna Tótfalusi képviselő

Templomunk és temetőnk bejárata

esős időben és még egy ideig az eső után is. Nem is olyan régen előfordult, az egyik temetésnél, hogy a temetkezési vállalat dolgozóinak úgy kellett átgázolniuk a koporsóval a bokán felüli víztócsán. Tibor atyánk hősiesen követte őket, de a gyászolók többsége kénytelen volt az utcán állva hallgatni a temetési szertartást. A fenti problémát, még a nyáron elpanaszoltam Tóth Attila polgármesterünknek, aki tájékoztatt arról, hogy szeptemberben fogják felújítani a Petőfi utcát, és akkor megoldódik az áldatlan állapot. Tehát megígérte a probléma orvoslását. Hátaikor ámen-(úgy legyen)!

F R

Diákjaim mondásai

- „Odüsszeusz a nimfákból jó erős tutajt ácsolt.”
- Milyen irányban van Budapestől Kecskemét?
- Srégen.
- És a görögök virággal várták a perzsákat?
- Igen kardvirággal.
- Erzsike, legalább egy idézetet mond az Ember Tragédiájából!
- „Anyának érzem, ó Ádám magam”:

- Elmondhatom saját szavaimmal is az „Anyám tyúkját”?
- „Falu végén kurta kocsmá”:
- Az ördög bújjék a pokolba. Te pedig menj az uradba.
- Rengeteg olyan tanítványom volt, aki komp akart lenni, de nem komplett.

Losonci Miklós

A középkor

A középkorban azért voltak kutyák a lakomákon, mert azokba törölték az urak a zsíros kezeiket. Ausztráliában viszont fűtőtestnek használták őket a fehér pásztorok. Azok melegítették őket alvásukor.

„Egykutyás éjszaka” – enyheség. „Kétkutyás éjszaka” – hűvös idő. „Háromkutyás” – hideg.

Losonci Miklós

Helyi lakosunk írta

Pilisszentlászló turisztikai felméréssel kapcsolatban:

- Ma kellett, volna felmérést csinálni nem az esőben!

Az igen magas szintű egyetem felkérésének, eleget tevő polgárőrségünk nevében Annamária, az alábbiakat válaszolta:

Az ember nem rendelkezik látnoki képességekkel,

hogy tudja azt félévvel előre, milyen lesz az időjárás! Viszont ezt saját szabadidőből, saját családjától megvonva az együttlétet teszik a polgárőrök! Esőben, hidegben és melegben! Jövőre lehet önkényeskedni a felmérésnél! Kritizálni mindenki tud! Úgy látszik a faluban, ez viszi a prímet!

Annamária Schweickhardt

Hírek Pilisszántóról

KEDVES SZÉPKORÚAK!

Sajnos szokásos ünnepi összejövetelünket ebben az évben egészségünk megóvása miatt nem tarthatjuk meg, de a 4000 Ft/fő önkormányzati támogatást most is biztosítjuk Önöknek. A támogatásra jogosult minden 70 év feletti pilisszántói állandó lakcímmel rendelkező lakosunk, az is, aki a 70. életévét ebben az évben tölti be. A támogatást átvenni személyesen vagy meghatalmazott útján lehetséges (2 tanú által aláírt meghatalmazással).

Negyedik forduló látogatottsági felmérés a Visegrádi-hegységben (önkéntesség és a Pilisszentlászlói Polgárőrség)

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága, a Pilisi Parkerdő Zrt., valamint a Debreceni Egyetem a Visegrádi-hegység (Pilis) látogatottsági felméréshez negyedik alkalommal is önkénteseket keresett. A felmérésekre ez év október hónap 17-én és 18-án (szombat vasárnap) került sor, különböző helyszíneken. Pilisszentlászló területén három felmérő pont volt. Honvéd utca, Béke utca és a Kis Rigó étterem előtti területen végezték az önkéntesek a felmérést.

Polgárőrségünk számára természetes volt, hogy részt vesz e feladat végzésében, hisz az egyesületünk célkitűzése között fontos helyen szerepel a természetvédelme is. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy a felmérés eredményét fel lehet használni a szolgálati

feladatok tervezéséhez.

Az egyik ponton, mindkét napon 3 polgárőrünk vett részt a számlálásban, akik az erre elhaladó turistákat szólították meg, s a felmérés kapcsán egy két mondatot is váltottak velük. Polgárőrségünk többi tagja is segített a számlálás előkészítésben, az önkéntes számlálók helyszínre szállításában. Polgárőrségünk egyúttal visszatérően ellenőrizte, segítette a pontokon (terepen) lévőket.

Az önkéntesek zöme a Debreceni Egyetemről került ki. Dr. Schweickhardt Gotthilf önkéntesünk elmondta, hogy nagyon épületes volt a kezdeményezés, az ide érkező turisták, természetjárók sok hasznos dolgot, javaslatot fogalmaztak meg az erdővel és a községgel kapcsolatban. Ez a negyedik számlálás abban tért el a korábbiaktól, hogy az időjárás a felmérés két napján és ezen belül is az első napon esős volt. Ezért a turisták száma nem igen tükrözte a szokásos helyzetet. Volt olyan turista aki megköszönte az önkéntesek munkáját.

A tapasztalatok átadásra kerültek Benkhard Borbála Debreceni Egyetem szakmai koordinátor részére. Elmondhatjuk, hogy Polgárőrségünk nagyon jó kapcsolatot alakított ki a Debreceni Egyetemi koordinátorával Benkhard Borbálával. Továbbra is megállapítható, hogy nagyon szép természeti adottsággal rendelkezik községünk,

túlzás nélkül állítható, hogy az ország egyik legszebb fekvésű települése. Ezért minden lakosát arra kérjük, hogy ne tegyen olyat, amely ezt a gyöngyszemet elhomályosítja, és az idelátogató turisták ezt a szép emléket tartsák meg emlékezetükben.

Mihics József
egyesületi elnök
Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Keresztnevek Szentek, vértanúk októberben

FERENC (Assiszi) hitvalló. Meghalt 1226. Ünnepe: október 4. Jómódú atyjának posztókereskedése nem tudta az üzlethez kötni. A vidám ifjúból komoly bűnbánó lett. A San Damiano templom feszületének sugallatára az önkéntes szegénység jegyében megkezdte vezeklő életét. A „Poverello” testvéreinek nevezte az összes teremtményeket. Fáradhatatlan igehirdetésének jutalmául a megváltó ajándékaul testébe nyomta 5 szent sebét. Assiszi Szent Ferenc a posztókereskedők, szabók, kárpitosok, szobafestők védőszentje. Közbenjárásáért esdünk nyomorúságunk idején. Franciscus (franc, Francois): szabad frank latinositott alakja a franknak. Ünnepe idén vasárnapra esett.

BIRGITTA = Brigitta = Brigida özvegy. Meghalt 1373. Ünnepe: október 11. Svéd főrangú családból származott. Fiatal korában Magnus Eriksson király udvarmesternője volt. Özvegy korában egészen visszavonult a világtól és egy női szerzetet alapított. Az Úr Jézustól sok misztikus kegyelmet és kinyilatkoztatást nyert. Nagy szerepe volt abban, hogy V. (Boldog) Orbán pápa Avinonból visszatért Rómába (1367). Brigitta jelentése az ónémetben: fénylő, magasztos és „apja leánya” is, mert atyja neve Birger volt.

TERÉZ NAGY SZÜZ. Meghalt 1582. A sarutlan kármeliták büszkesége, Spanyolország védőszentje,

Szentegyházunk díszje. Életét jellemzi az a kép, melyen jobb válla felett a Szentlélek galamb képében bújja fülébe az üdvös gondolatokat.

A spanyol irodalom korának megindítója. A karmelita rend második megalapítója. A misztikai élet mestere. Albában őrzött szíve az Isten szeretetének kegyelmi erejével sok betegnek gyógyítója. Szent Teréz a ruhadíszítók védőszentje. A buzgó imádság kegyelméért hívjuk segítségül. Therézia, Teri, Terka, Terus, Rézi a görögben: vadásznő. A spanyol Tharasia szóból: bátor.

Ki a gazdag?

Ez bizony nagyon érdekes, sokak szerint vitatható témakör. Az igen nagy tudású erdélyi nemesi családból származó Wass Albert, aki magyarság tudatáért elhagyni kényszerült szülőföldjét, így ír erről:

"... Gazdag, aki egészséges. Aki erős. Aki nem szorul másra. Aki föl tudja vágni a fáját, meg tudja főzni ételét, meg tudja vetni ágyát és jól alszik benne. Aki dolgozni tud, hogy legyen mit egyék, legyen ruhája, cipője és egy szobája, amit otthonának érez. Fája, amit fölapríthasson. Aki el tudja tartani a családját, étellel, ruhával, cipővel, s mindezt maga szerzi meg: az gazdag. Örvendhet a napfénynek, a víznek, a szélnek, a virágoknak, örvendhet a családjának, a gyermekeinek és annak,

hogy az ember él. Ha van öröme az életben: gazdag. Ha nincsen öröme benne: szegény. Tanulj meg tehát örvendeni.."

Probléma

Mindig elkalandozunk. Az a baj a dúskeblű hölgyekkel, hogy sehogy sem lehet velük felvenni a szemkontaktot.

Porfertőzések

Nem léteznek. Amikor a cseppek kiszáradnak és porrá válnak, akkor a világ összes vírusa baktériuma, gombája, viketsiérja, stb. elpusztul. Az iskolák fertőtlenítése fölösleges. Az őszi szünet alatt garantáltan minden fertőző csepp kiszáradt bennük. Erre egy éjszaka is bőven mindig elég. Az

iskolákban, munkahelyeken, buszokon, vonatokon nem az épületek és járművek fertőznek, hanem a bennük lévő emberek. Akiket majd a vakcina fog fertőtleníteni, ha már végre meglesz.

Losonci Miklós

Lepencei Strandfürdő

Egykor szebb napokat látott lepencei strandfürdő 1977-ben nyílt meg majd 2007-ben zárták be.

Jelenleg szörnyű állapotban van, de egykor az ország egyik legszebb panorámájával rendelkező fürdője volt.

Pilisszentlászló a Tölgyfa utca 2020.október 13-án

burkolat. Az a szerencse, hogy akik ide költöztek,

Korábban többször jeleztem de sajnos csak szóban azt, hogy ilyen megoldás, csak itt fordul elő. Az utca eleje és vége között az aszfaltborítás hiányzik kb. 200 méter hosszan. Eső idején a közúzalékot és egyéb anyagot az esővíz lemossa arról a részről, ahol nincs szilárd

illetve költözni akarnak száraz időben érkeznek ide. Az új lakó pincéjébe befolyt a víz az utcáról!!! Az utca Béke úti végénél lévő árok már egy jó ideje omladozik. Úgy látszik nincs az ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ TESTÜLETÉBEN olyan személy, aki megfelelően képviselné az utca érdekeit. A kommunális adó mértékének emelése talán biztosítja az utca teljes egészének szilárd burkolattal történő ellátását. Néhány kép, nehogy azt higgye valaki, hogy csak azért írok, mert unatkozom.

Gotthilf Schweickhardt
Pilisszentlászló

A saskőszékelyi templom Jozef Horák (1907-1974)

A Selmezbányához közeli Saskőszékely felett, egy meredek, nem túl magas dombocskára emelkedik, amelyet minden gyerek ismer. Ez a Pusztavár. Napjainkra vár már nincsen ott, csak falevelek borította, bokrokkal benőtt romos hely. A romok alatt, attól északkeletre egy mély völgykatlanban tengerszem található. A különös benne az, hogy vize egészen fekete. Lehet, hogy színe a fekete hegyektől származik, melyek belenéznek, de az is, hogy a fekete színű, a tó fenekét borító iszap okozza mindezt, de az sem kizárható, hogy azért, amit történetünk elmesél.

Azidőtájt, hogy a Pusztavár még hatalm as és büszke erődítmény volt, a meredek domboldalon út vezetett felfelé, amelyik aztán tovább fordult Selmezbánya felé. Ezen keresztül közlekedtek a szekerek, amikor még nem létezett a Krakkói út, amelyen vitték Körmöcbányáról Selmezbányára az aranypénzt, onnan pedig Bécsbe.

A vár alatt falucska volt, a másik oldalán pedig templomocskára, ahová a földműves jobbágyok és a

szabad emberek jártak minden vasárnap és ünnepnap Isten szolgálatára. Oda járogatott a vár ura is.

Egy ízben, éppen nagypéntek napján, az asszonyok fehér vászonruhájukban, a legények bocskorban és

posztónadrágban, aprócska, afféle gyetvai kalappal a fejükön, a templomba indultak. A templom már tele volt, mert eleve kicsiny és az ünnepeken mindig sokan eljöttek.

Odabent a népek szorosan egymás mellett álltak és várták a fehér ruhás papot, no meg a vár urát.

Már a tiszteletes is megérkezett, de a főnemes még nem volt ott és mivel még nem jött meg, a pap nem akarta elkezdni a misét. Az

emberek vártak, csak vártak, végül látták, hogy uruk is megérkezik. A jobbágyok tiszteletteljesen oldalra léptek, helyet kínálva az uraságnak, hogy amaz eljuthasson helyére, az oltár előtti magas padhoz.

Abban az áhítatos csöndben a hatalmas kereszt alatt álldogáló asszony kezéből kiesett az imádságoskönyv. Öreg, elnyűtt könyvecske volt,

lapjai szétszóródtak a kövezeten. Az asszony ajka az eset feletti haragjában átkot szórt:

-Bárcsak elnyelne a föld!

Éppen nagypéntek volt, a szerencsétlen órában, azért az átok beteljesült.

A föld feldübörgött, megnyílt és a templom az emberekkel eltűnt a szakadéokban. Azután soha senki nem látta és nem is hallott róla.

A faluban hiába várták azokat, akik a templomba mentek. A gyerekek hasztalan lestek az ablakon édesanyjuk után, a húgok bátyjaik után, hiábavalóan keresték a rokonokat, az idegeneket, senki nem jött haza.

Estefelé a faluban maradtak a templomhoz mentek keresésre, de a templomnak hült helyét sem lelték.

Csak a fekete, csöndes, mély tengerszemet találták

meg, azon a helyen ahol a templom korábban magasodott.

A tavacska a mai napig is ott van. Az emberek csöndben mennek el mellette, egy szó nem hagyja el ajkukat, mert állítólag ott nyugszik benne a templom, a harangok és az emberek. A pásztorok, akik a nem túl távoli réteken legeltetnek és azok, akiket az éjszaka itt lel az erdőben, zöldsütörtökről nagypéntekre virradóan, állítólag gyakran hallották, amint az elmerült harangok felzengtek a tó mélyéből. Voltak olyanok is, akik templommal együtt odaveszett emberek szomorú énekét csodálhatták meg.

Fordította: Papanek László

Illusztráció: Zuzana Bočková-Bruncková

Az utolsó hercegprímás

Tiszteletre méltó Mindszenty József, eredeti nevén Pehm József Esztergom érseke, Magyarország utolsó hercegprímása, bíboros. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, esztergomi érsek utóda. A magyar katolikus egyház egyik legnagyobb 20. századi alakja, 1892. március 29. született Csehimindszenten. Édesanyja Kovács Borbála, édesapja Pehm János. Meghalt: 1975. május 6., Bécsben. Üldözték a nyilasok és a kommunisták egyaránt. Idézet a kézzel írott önéletrajzából:

"Este fél kilenc van. Én vacsora óta az imázsámyon térdelek, imádkozom, elmélkedem. Hirtelen kitarul az ajtó s azon Décsi lép be elsőnek. Megáll előttem. - Azért jöttünk, hogy letartóztassuk önt.

Édesanyám kilépett a vendégszobából, mert hallotta, hogy nagy zajjal visznek át a folyosón. Felsikoltott. Visszaindulok, hogy elbúcsúzzam tőle. Nem akarnak engedni. Most azonban kitépem

magam a rendőrgyűrűből, visszamegyek édesanyámhoz. Édesanyám a nyakamba borul: - Hová visznek édes fiam? Én is veled megyek! Csitítom, nem lehet. Megcsókolom kezét, arcát. Felzokog. Aztán eltuszkolnak mellőle és már sodornak le magukkal a kapualjba. Hatalmas, lefüggönyözött autóba ültetnek. Így visznek el éjjel érseki székvárosomból Budapest felé.

Éjjel 11 óra. Megint kihallgatásra visznek, 72 óras nem alvás és az állandóan megismételt gumibotozások után. A vallatás tárgya egész éjjel az összeesküvés és kémkedés. Most már teljesen magamra maradtam, kimerülten és elcsigázottan. Újra és újra elém rakják aláírásra a hegymagasságúvá nőtt jegyzőkönyvkötegeket.

Amíg az aláírást megtagadom, Décsi alezredes éjjelenként 2-3 ízben is átad a kínzómnak, aki felugrik, visz a cellámba, levetkőztet, leteper és kéjes gyönyörűséggel záporozza rám az ütéseket. Fizikai megtörésemre szolgál egy másik kegyetlen módszer is: nem engednek aludni."

Akinek rendben van az élete és a lelke, annak csak a szeretetre, meg a jóra van ideje és energiája. Nem bánt másokat, nem irigykedik, nem köt bele senkibe és nem aláz meg senkit. Mert jól van. Mert szeret. Mert boldog. És hálás az életéért. És tudja, hogy a jószág az egyetlen, amivel a legtöbbet teheti a saját lelkéért."

Szent Imre herceg

November 5. volt ünnepe Szent István király és Gizella bajor hercegnő fiának Szent Imre hercegnek. A fenmaradt legendák szerint nem egyedüli gyermeke volt szüleinek. Ottó fiuk, még 1002 előtt, azaz III. Ottó életében született, hiszen ezért kapta nevét az akkor éppen trónon levő német-római császártól. Ottó még gyerekkorban meghalt. Imre volt a királyi pár felnőtt kort megélt gyermeke, a szülők egyetlen reménysége és a trón egyedüli várományosa.

Nevét István király sógora II. Henrik német-római császár után kapta. Ebből lett a magyaros Emrich, majd Imre. Imre hercegről sajnos csak kevés hiteles adat meredt fenn az utókornak.

Az egyik kódex szerint 1 000-ben született Fehérváron. A másik írás szerint, halálakor 1031-ben, 24 éves volt, tehát születése 1007- re tehető.

István király sokat dolgozott azon, hogy fiát

felkészítse a királyi feladatokra. Szent Gellértra bízta nevelését, akitől szigorú és puritán oktatást kapott. Tizenöt évesen vette apja maga mellé és tanította államirányításra, hadvezérségre, kardforgatásra. Hoszonhárom éves korára készen állt az uralkodásra, és eljött az idő hogy házasságot kössön. Bizánci hercegnő volt a jegyese. Apja kívánságára megházasodott, házassága azonban gyermektelen maradt. A legenda szerint szüzi házasságban élt. Mint trónörökös elfoglalta a hercegnek kijáró dukátust és apja rábízta a királyi seregek parancsnokságát. II. Henrik császár halála után a jó német-magyar viszonynak vége szakadt. Az idősödő István már egyetlen utóda koronázására készült. A német Hildesheimi Évkönyvek adják hírül, hogy Imrét 1031. szeptember 2-án vadászat közben egy vadkan halálra sebezte.

Imre herceg halálában szerepet játszhatott a német-magyar politikai viszony is.

Szent Henrik halálával a bajor uralkodócsalád férfiágon kihalt, így lehetséges örökösként szóba jöhetett az utolsó nőági leszármazott, Imre is. Konrád nyilván számolt a lehetőséggel, ezt bizonyítja, hogy 1030-ig kifejezett ellenséges viszony volt a két ország között, míg 1031-ben egy csapásra megszűnt a háborús állapot és békét lehetett kötni. A vadászbaleset nem ritka a nagypolitikában, egyes vélemények szerint nem vadkan ölte meg, hanem Vadkan nemzetiségű felbérelt besenyő.

A történészek erősen vitatják a vadkan általi halált és többen azt gyanítják, talán megmérgezték. Imrét Székesfehérvárott temették el. Sírjához korán megindultak a zarándoklatok. Később László király Szent Imre testét tisztelettel felemeltette. Így atyjával, Istvánnal és tanítójával, Gellért püspökkel együtt szentté avatták.

A barokk kortól ő a magyar ifjúság védnöke, kultusza Lengyelországban is elterjedt.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015